

Як ми говорили в попередніх сайт-статтях і на ЮТубі, наша «методика швидкісного опанування української розмовної мови» ґрунтується на використанні «жестових технік».

«Навчальна жестикуляція» (як показала апробація методики і пілотний проект) — один з найкоротших шляхів освоєння мовного коду (мови — усної).

Базові лексичні одиниці, які використані в наших **мовних конструктах**, — це **дієслова обох видів** (докон. і недоконаного), — **дієслова** у всіх особах-числах-часах, — дієслова **супроводжувані жестами-аналогами**. Дієслова, які поміщені у спеціальні (навчальні) «вербальні конструкти».

По мірі ускладнення «вербальних конструктів» ми залучаємо також необхідні іменники-займенники та інші частини мови (так само **оснащені жестами-аналогами**).

Один з напрямків оптимізації засвоєння мовних **навичок** — застосування також і морфологічних одиниць. Найбільш продуктивні/ корисні в цьому плані префікси «вбудовані» в дієслова.

Перший цикл нашої навчальної методики (крім іншого) **передбачає жесто-супровід : і основи дієслова, і дієслівного префікса-«партнера».**

Схема жестосупроводу дієслів : одне слово — два жести. Для решти членів конструкту : одне слово — один жест супроводу.

Список перших пар конструктів [префікса + прийменника] добираємо виходячи з «кінематичного критерія тлумачення смислу префіксів і прийменників».

«Кінематичний критерій тлумачення» смислів-семантики префіксів та «однозвучних» прийменників ілюструємо : малюнками жестів і семанто-кінематичними схемами.

В цій статті — наводимо **першу порцію** префіксів («до-», «від-» «по-» «в-/ уві-» «під-» «за-» «на-» «з-/с-») — і їх «смыслову взаємодію» з дієсловами та відповідними прийменниками. Кілька епізодів «РоликаЛінг-3» (ЮТуб «Доба новітня») про «першу порцію» конструктів.

Подаємо **«найбільш прямі» смислові стосунки — префіксів і прийменників, які навіть фонетично/ фонічно — звучать однаково :**

• **Пара/ конструкт** [префікс «до-» ↔ прийменник «до»]. Кінематично відображає : **точковий дотик** (максимальне зближення без взаємопроникнення предметів) — поверхонь-об'єктів (N_1 та N_2). З участю (чи без участі) «третьої поверхні» (об'єкта N_3 — «за замовчуванням»). **Точко-дотик** — це **максимльне зближення меж** об'єктів. Контакт поверхнями/ межами.

Порівняйте «категорично-прямий» семантично конструкт «думка **ді-**йшла **до** голови» і непрямий (метафоричний) конструкт — «думка **при-**йшла **в** голову»

Конструкти [«до-» ↔ «до»] та [«від-» ↔ «від»] допускають, що психіка мовця нерідко уявляє/ «нейромоделює» і «третю поверхню(об'єкт)», — не названий

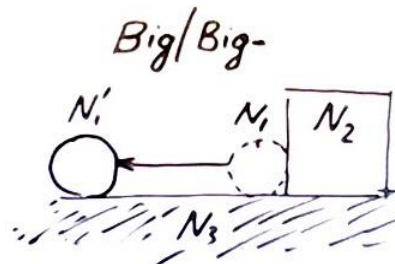
додатковий об'єкт N_3 («замовчуваний»/ не озвучуваний у повідомленні — Семанто-Синтаксично Неактуальний Об'єкт»).

Поверхню, на якій відбувається дія, позначена у кінемат-схемі і у конструкті — N_3 .

• [«від-»↔«від»]. Кінематичний смисл, як і в [«до-»↔«до»] — також стосується : *точкового дотику*. Правда, семантично «Від» — це *розрив/роз'єднання «точкового дотику»* — «віддалення» поверхонь-об'єктів (N_1 та N_2).

З участю (чи без участі) «третьої поверхні» (об'єкта N_3 — «за замовчуванням»).

В кінематичному смислі прийменники «до» і «від» (як і відповідні префікси) — **протилежні**. Протистоять один одному(за смислом) — «**категорично**».

А от смислове протистояння, наприклад, префікса «до-» і прийменника «по» — значно менше-слабше.

Порівняймо семанто-кінематичні **опозиції**/ смислові протистояння : 1) «до-біжу **від** поля» і 2) «до-біжу **по** полю». Уявляти-моделювати 2) — **простіше**.

Легко зрозуміти, що **семантична сфера** мовосприйняття (інакше кажучи — «*віртуальний рівень мови*», — «*нейро-моделювальний механізм*» психіки) — у **багатьох** мовників «**вимагатиме**» для 1) «до-біжу від поля» **додаткової** — «порції **інформації**».

У випадку 1) психіка може «**вимагати**» — інформацію про «**кінець процесу бігу**» (*куди/ до чого — до-біжить?*). Може також «вимагатися» психікою і «поверхня реалізації» дії «бігати» : «**по чому саме** людина бігтиме?» (*де ? відбуватиметься — «біг»*).

І навпаки у випадку 2) «до-біжу по полю» — **актуальність питання про «початок процесу бігу»** (*звідки ? «до-біжу»*) — **компенсується інформацією про сам процес «бігу»**. Прийменник «по» і додаток/ об'єкт-номінатив N_1 (по полю, *де ?*) вдовольняють «цікавість» нейросфери мовця/ слухача/ партнера.

«Поле» — територія «обмежена». Ми ж не сказали тут : «поля» або «безкрай».

Уявити-змодельювати і початок «поля» і кінець його — слухачеві «не складно». Поруч з «полем» розташовані : «місто» (річка/ліс/дорога тощо), тому «координати початку біга» без складнощів моделюються («за замовчуванням»).

«Координати кінця бігу» там, де поле закінчується, правильно ?

Яка ж тут має бути гостра «актуальність», яка незбалансованість психіки ?

Категоричність-однозначність смислів «до-» і «від» в парі **1) «до-біжу від поля»** — породжує **складність її моделювання** («розуміння»/ уявлення).

Ми можемо говорити і про — певний **короткочасний трансовий стан** («даун-тайм») — **мовця-слухача** при сприйнятті-моделюванні — цієї/ такої «пари».

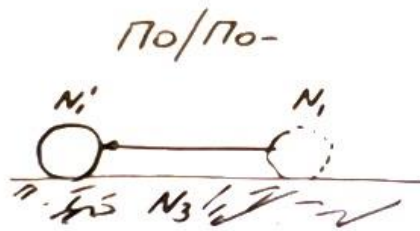
Зауважимо, що **компетентні (або просто спостережливі) співрозмовники навчилися використовувати** подібні «даун-тайми», що спорадично виникають у їхніх комунікативних партнерів. **Використовувати для обопільної користі.**

• [«по-» ↔ «по»]. **Контакт поверхонь/ взаємодія-переміщення** об'єктів N_1 та N_2 на «третій поверхні» — на N_3 . (див.схему нижче)

(N_3 – не названий, модельований «за замовчуванням», семанто-синтаксично не актуальний об'єкт).

Взаємодіють N_1 з N_2 — без проникнення — N_1 в N_2 (або – без взаємо-інтегрування).

Виконання жеста-аналога див. в **ЮТуб** на «РоликуЛінг-3».

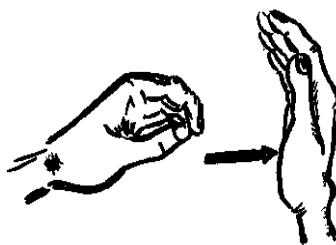
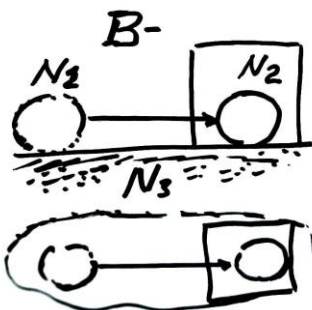

• [«в-/ уві-» ↔ «у/ в»]. **Взаємодія-контакт** об'єктів — як «об'ємів», взаємодія просторових об'єктів/ «**вторгання**» об'єкта N_1 в межі-**об'єм об'єкта** N_2 .

«Я(N) **уві-**пхав книгу (що? N_1) **в** портфель (у що? N_2)». «Я(N) **в-**вліз у вікно (у що? N_1)».

Кінематичне тлумачення
прийменника «в/ у». Предмет N_1
опинився всередині предмета N_2

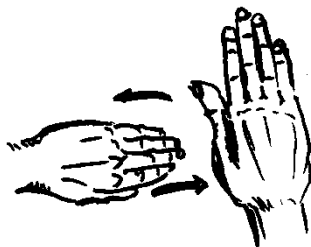
Жест, що семантично відповідає
прийменнику «в/ у»

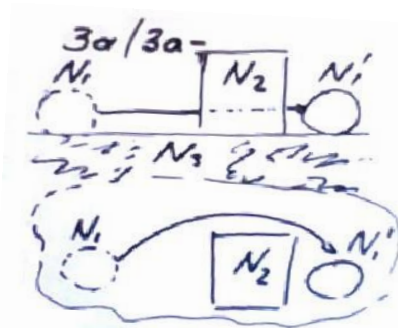
• [«**під-**»↔«**під**»] (**контакт поверхонь/** взаємодія двох (**N** і **N₁**) **об'єктів** на «третій поверхні» — «за замовчуванням»).

«**Я(N) під-**лазив/ під-ліз/ під-лізу — **під** стіл(**N₁**)», «**Я(N) під-**біг/ під-бігаю/ під-бігатиму — **під** дерево(**N₂**)».

Взаємодія трьох (**N**, **N₁** та **N₂**) **об'єктів** : «**Я(N) під-**тягнув стіл(**що?N₁**) **під** стіну(**під що? N₂**)», «**Я(N) піді-**пхав той портфель(**що?N₁**) **під** цей стіл(**N₂**)».

• [«**за-**»↔«**за**»] «**Ми(N) за-**штовхали столи(**що?N₁**) **за** двері(**куди/ за що? N₂**)». «**Я(N) за-**сунув портфель(**що?N₁**) **за** стіл(**N₂**)». Тут у нас прямі смислові стосунки-зв'язки між «**за-**» і «**за**». Моделювати такі зв'язки «нейрологічно» просто.

Втім : і «**за -**», і «**за**» — менш «категоричні» — семантично, ніж Конструкти [«**до-**»↔«**до**»] та [«**від-**»↔«**від**»].

«**Ми за-**повзли **за** паркан/ ріг паркана». «Він **за-**лазитиме **у** вікно, а вони **за-**йдуть **у** двері/ **з** вулиці». «Він **ви-**ліз **за** двері», «Він **по-**повз **за** паркан». Співпраця семантично різних префіксів(у складі дієслів) і прийменників — **це ще не** — «**непрямі/** метафоричні і т.ін» стосунки.

А уява- моделювання (структура «очних патернів») — це ті нейро-лінгвістичні прилади/ знаряддя, які дозволяють достатньо надійно визначати ступінь- міру «прямоти»(або «непрямоти») **смислових стосунків-зв'язків.**

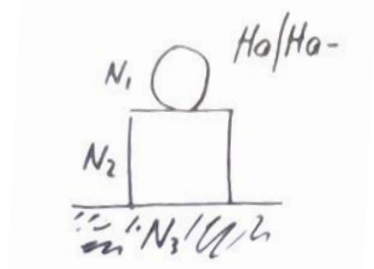
Міру-ступінь семантичної взаємозалежності — префіксів і прийменників.

Смисл дієслів з участю «**за-**» і прийменників «**за**» та семантично інакших «**одиниць**» — не створює «повноцінну — метафоричність» повідомлення. Це ж не : «чайник **за-**кипів **на** вогні» ? Так?

• пара [«**на-**»↔«**на**»]. «**Контенто-дефіцитна**» пара. Дефіцит змісту. **Префікс «на-**» (в складі дієслова) **вимагає** (для себе) саме «**об'єкт без** — **прийменника**» : **на-**повзали комахи (**N₁ – що? наповзало**).

І ми відчуваємо-усвідомлюємо — «**дефіцит змісту-контента**» і заповнюємо той «дефіцит» : **на-**повзали комахи (**куди?**) — **під** двері/ **до** стіни/ **на** вікна».

«Координати місця дії» для нас тут — актуальніші — ніж сам об’єкт, дії якого визначено — дієсловом (оснащеним – префіксом «на»).

• [«з-/ с-» ↔ «з»]. «Кінематично специфічні» (кінематично-особливі) префікс і прийменник. **Особливість** **смысла** цього **префікса** в тому, що **він** (на відміну від вищеописаних випадків) — суттєво «впливає» і на **смысл** об’єкта, до якого прикладена дія дієслова оснащеного цим («з-/ с-») префіксом. Водночас і прийменник «з» (семанто-партнер об’єкта) семантично-кінематично підтримує семантику самого префікса («з-/ с-»).

Приклади :

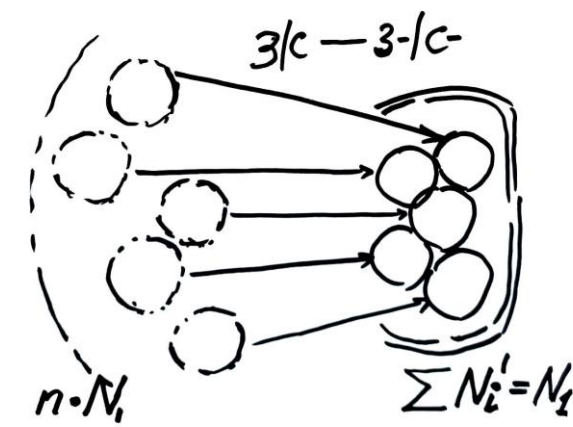
1) «я з-ліз з дерева/ я зі-йшов зі сходів» (N та N_2).

2) «я с-тягнув зі столу (звідки ?) ; «я(N) зі-штовхнув зі стільця/ сходів/ схилу» (N_2) портфель/ валізу(N_1).

«Семанто-специфічність/особливість» пари [«з-/ с-» ↔ «з»] — [(як і в парі [«на-» ↔ «на»])] — в тому, що Сема-Синтакс-Конструкт (N та N_1) [«з-/ с-» ↔ «з»] — вимагає знахідного відмінка у об’єкта N_1 (кого?/ що?).

Ми бачимо, що в конструкті (N та N_1) «Я (N) зі-штовхнув портфель(N_1)» — **не потрібен** прийменник. І «зрозумілість» повідомлення «не страждає».

Сема-Синтакс-Конструкт вимагає об’єкт N_1 без — префікса.

Наш курс передбачає притягнення в «навчальний СС-Конструкт» — не першо-актуального об’єкта N_1 , а об’єкта «другої актуальності» (N_2) :

зі-пхнув валізу (N_1 – кого/ що ?) зі сходів (звідки ?/ з чого? – N_2)

...Спробуйте самотійні вправи на основі матеріала «РоликЛінг-3» ...

Вправа. Завдання 1 супроводжувати жестами разом з інструктором і без його допомоги. Не дивлячись на екран.

Завдання 1. Спробуйте відчути-усвідомити «даун-тайм» (легкий «комунікативний» транс). **Порівняйте :**

- 1) кількість часу на осмислення почутого
- 2) і ваші «нейрологічні зусилля» (при сприйнятті-осмисленні) просто спостерігаючи на екрані (ЮТуб, РоликЛінг-3) конструкти А та Б.

А. Змішані конструкти. Прямі семанто-стосунки преф.+ прийм. (узгоджені «преф.+прийм.») + вказівні займенники :

«Я(N) піді-пхав той портфель(що?N₁) під цей стіл(N₂)».

«Я(N) піді-пихатиму той портфель(що?N₁) під цей стіл(N₂)».

«Я(N) під-совую цей стілець(що?N₁) під те вікно(N₂)».

Б. Змішані конструкти. Категорично-Прямі семанто-Стосунки при Конфронтації «преф.+прийм» :

«Я(N) віді-пхав той портфель(що?N₁) до цього столу(N₂)».

«Я(N) від-пихатиму той портфель(що?N₁) до цих дверей(N₂)».

«Я(N) від-совую цей стілець(що?N₁) до того вікна(N₂)».

..... **Доповнення**

Семантично-Категоричні кінематичні **Стосунки(С/К-С)**, або «Категорично-Прямі семантичні Стосунки»(**К/П-С**) в парах [«до-»↔«до»] та [«від-»↔«від»].

«**Категоричність**» співпраці [«до-» та [«від-» наочно з'ясовується коли їх поєднують в єдину семанто-синтаксичну конструкцію : «до-біг від дверей» або «від-штовхнув до вікна».

Смислові ресурси (фіксуються через «очні патерни»/ через **НейроЛінгвістичні інструменти**), скажімо префікса «до-»(-біг) і прийменника «від»(дверей) — «обробляються уявою» («моделюються» в «очних патернах») — довго-складно-важко.

І навпаки : «до-біг до дверей»/ «від-біг від дверей» уявляється-моделюється («очними патернами») — майже миттєво.

(див. Статтю «**Очні патерни**», сайт «Доба новітня» <https://the-newest-age.com.ua/> і Ролик «**Очні патерни**» на ЮТуб-каналі «Доба новітня» <https://www.youtube.com/channel/UCpNqyiO5oJgSfnbYSEkMt0A>).